

Skriftlig eksamen i grønlandsk, 2023

GUX

Kalaallisut A

Ilitsoqqussaralugu

Marlunngorneq maajip 23-at 2023

Nal. 09.00-15.00

2023-mi upernaakkut
Ilinniarnertuunngorniarfimmi soraarummeerneq

Indhold

Forord.....	3
Prøvesættet	4
Landsresultatet	5
Karakterfordeling	5
Karaktergennemsnit i løbet af årene	5
Fordeling af valget af opgaver	5
Bemærkninger	5
Konklusion.....	7

Forord

Hermed offentliggøres resultater i skriftlig eksamen i grønlandsk som modersmål ved de gymnasiale uddannelser i Grønland, der foregik 23. maj 2023.

Først og fremmest tak til censorerne for deres arbejde.

Der var i alt 262, der afholdt skriftlig eksamen i grønlandsk som modersmål.

Eva Møller Thomassen

Fagkonsulent i grønlandsk

Prøvesættet

Mappersakkami uani aqquusaakkat assigiinngitsut inuunermik ilusilersuisarnerat sammineqarpoq. Inuunermi aporfiiit, alianartut, naapertuilluannngitsuliornerit, nuannersut nuannersunngortitsinerillu sammineqarput. Mappersakkami najoqqutat atorneqartut ataatsimut qulequtsissagaanni qulequtarissagaluarpaa: **Inuunerup ilusilersorneqarnera**

*Qulequttat ilaat **ataaseq** allaaserissavat*

1. Qulequtaa: Mannik tulugarlu

Qanga pisimasut ullutsinni qaqilerneqarlutik aalassassutaasarput. Uani najoqqutami allattup oqaatiginiakkani toqqaannartumik oqaatiginagit assiliannngortillugit oqaatigai.

Najoqqutaaq 1.A isumasioruk, isumasiuininni najoqqutaaq 1.B isumassarsiorfigisinnaavat.

Oqaluttuarisaanermi pisimasut qaqilerneqartartut aalassassutaasartullu isumaliutersuutigikkit.

2. Qulequtaa: Inuunermik qaamasumik isiginnittaaseqarneq

Tusagasiortut ilisarititsinerminni assigiinngitsunik periuseqartarput, ilaatigut ilisarititsinerminni nuannersut alianartullu ersersinniartarpaat.

Tusagassiortup isiginnaartitsisartumik isiginnaagassiortartumillu ilisarititsinera misissoqqissaaruk nalilerlugulu.

Inuunermi suliarisimasanik qujamasuuteqartarneq isumaliutersuutigiuk.

3. Qulequtaa: Eqqaamasalersaarneq

Inuit ilaat imaannaanngitsunik aqquusaagaqartarput inuttulli ingerlaqqissinnaasarlutik.

Eqqaamasalersaarutini eqqaamasalersaartup inuunerata oqaluttuassartaa tiguartinnassaguni immikkuullarissuseqartussaavoq.

Najoqqutaaq misissoqqissaaruk, misissueqqissaarininni najoqqutap tutsuiginassusia immikkuullarissusialu isiginiassavatit.

Inuunermi isumakkeerfiginnissinnaaneq isumaliutersuutigiuk.

Landsresultatet

Der var i alt 262, der deltog i den skriftlige eksamen i grønlandsk modersmål. Gennemsnittet ligger på 4,8. Sidste års gennemsnit lå på 5,1. Således er der en lille tilbagegang i landsgennemsnittet i forhold til sidste år.

Karakterfordeling

Karakterfordelingen ser således ud:

Karakter	Antal
12	7
10	22
7	70
4	86
2	54
0	23
-3	0

Der er 7 ud af de 262 eksaminander, der opnåede den højeste karakter, 12. Der er 86, der har opnået 7-tallet. 23 bestod ikke eksamenen.

Karaktergennemsnit i løbet af årene

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
5,8	4,7	5,2	5,7	5,2	5,1	5,2	4,8	4,6	5,4	5,1	4,8

Fordeling af valget af opgaver

- 12% har valgt at skrive opgave 1 *Mannik tulugarlu*. Gennemsnitskarakteren er 5,4 i den her opgave.
- 29% har valgt at skrive opgave 2 *Inuunermik qaamasumik isiginnittaaseqarneq*. Gennemsnitskarakteren er 5,0 i den her opgave.
- 59% har valgt at skrive opgave 3 *Eqqaamasalersarneq*. Gennemsnitskarakteren er 4,5, i den her opgave.

Bemærkninger

Det er kun få, der har valgt opgave 1. Eksaminander, der har valgt opgaven, har opnået høj gennemsnitskarakter. Det ser ud til, at faglig stærke elever har valgt opgaven. Fortolkningen af teksten er særdeles god. De stærke eksaminander kom ind på de aktuelle emner i samfundet.

Eksaminandernes brug af termerne indenfor billedsprog er usikkert. Termerne inkorporeres usikkert i eksaminandernes sætningskonstruktion, hvilket er tegn på, at de ikke er helt fortrolige med termerne.

Nogle har overblik over perioderne i litteraturhistorien, dog er der også nogle, der forsøger at sætte en tekst ind i en bestemt periode, selvom det er irrelevant.

Opgave 2 Inuunermik qaamasumik isiginnittaaseqarneq er valgt af 29 % af eksaminanderne, og der er opnået 5,0 i gennemsnit.

Indholdsmæssigt er teksten, der er en portrætartikel let, på trods af at nogle af emnerne er tunge. Teksten kom ind på forskellige temaer:

- Tab: Tabet af faderen, hovedpersonen fik ikke børn, som følge af spiralkampagnen
- Alkoholisme: Moderens tiltagende alkoholforbrug efter tabet af sin mand
- Uddannelser: At tage til Danmark som barn på skoleophold, familieforsørgelse, læreruddannelsen samt skuespilleruddannelsen.
- Skuespillerkarrieren: Hvordan begyndte den og hvad opnåede hun?
- Humor

Det vil være en fordel, hvis eleverne inden skriveprocessen har været opmærksomme på de forskellige emner, så de kunne uddybe det emne, som fænger dem.

Eleverne skulle vurdere deres analyse og fortolkning. Der savnes selvstændighed, eksempelvis reflekterer eksaminanderne ikke over at Agga var en del af spiralkampagnen og ikke fik børn som følge af det. Eksaminanderne kunne reagere eller reflektere over det. Har Agga mon selv ønsket, at emnet skulle dæmpes eller hvorfor uddyber eller problematiserer journalisten ikke problematikken? Journalisten kunne kritiseres. Ellers kunne eksaminanderne påpege det, som de synes er positivt ved portrættet.

Skoleophold i Danmark for den unge Agga nævnes også. Hvordan har opholdet mon påvirket Agga? Skuespilleruddannelsen samt karrieren erindres også. Aggas positive tilgang til livet vises bl.a. ved at hun bruger humor: Hun har dårlige knæ og har ventet længe på operationen, hun joker med at hun er blevet 8 cm mindre i mellemtiden. Hun joker også med at have fået lussing med en fisk af en skuespiller.

Elevernes evne til at reflektere kunne trænes mere i den daglige undervisning, evt. ved at have reader-respons tilgang til tekstillæsning.

Der er elever, der genbruger samme ordforråd fra teksten i deres analyse, og analysen har derfor karakter af genfortælling fremfor en selvstændig analyse. Der er elever, der opmærksomt bruger fagtermer; men der er også elever, der bare genfortæller. I analysen af teksten, kunne man bruge flere fagtermer: Miljøets indflydelse på mennesket, historisk tid (hvornår er begivenheder sket, hvordan var forholdene for folk i den fortalte tid? Etc.

Lidt over halvdelen af eksaminanderne har valgt at skrive opgave 3 – Eqqaamasalersaarneq (Erindringstekst). Det er også denne opgave, der har fået lavest gennemsnitskarakter. Det er dels ærgerligt, at eksaminanderne ikke kunne sætte ord på, hvorfor netop denne tekst har fænget dem - for teksten har flere punkter, der fænger.

Teksten er erindringstekst. Der er flere kendetegn for erindringsteksten: Det fortællende Jeg ser tilbage på tidligere oplevelser og fortolker dem. Erindringstekster indeholder ofte sensationer og er ofte opsigtsvækkende. I denne erindringstekst kan man nævne fortællerens meget tidlige bevidsthed, uagtsomt drab på stedmoderen, "tvangsægteskab" samt arbejdsulykken, der forårsagede invaliditet. Erindringstekster indeholder også bekendelser. Fortælleren erindrer sin

voldsomme handling (uagtsomt manddrab). Han fortæller, at han nu kan dø uden dårlig samvittighed.

En del af opgaven er at tage stilling til fortællerens pålidelighed. Fortællerens fortolkning af sin livshistorie er central i en erindringstekst. Måske går man ikke så meget op i pålidelighed hos fortælleren, da man som læser spejler sig i fortælleren, har sympati og dels fordi vi har behov for sensation.

- Fortælleren: Vi må "stole" på fortællerens historie, da han er det eneste kilde.

Datidens forhold, der bliver fortalt i erindringsteksten, er oplagt til diskussion, f.eks. navngivningsskikken efter afdøde samt deres særbehandling i den grønlandske kultur. Der var mange, der holdt af Markus. Men hvor blev de af, da tragedien fandt sted? Hvorfor var der ingen, der tog sig af Markus, da han efter tragedien blev straffet af sin far? Var det mon fordi faderen var en kirketjener/kateket, at ingen blandede sig. Hvordan var kateketernes position i 1930/40-erne?

Der er nogle af eksaminanderne, der forsøger at placere erindringsteksten til perioden. Heldigvis er nogle eksaminander opmærksomme på, at man ikke bare kan placere erindringsteksten, der fandt sted i en yderdistrikt til "åndshistorisk tid"

Generelt set skal det også pointeres, at der er eksaminander, der kun besvarer det ene spørgsmål eller blot besvarer med enkelte sætninger. Det er vigtigt, at man er opmærksomt på opgaveordlyden. I mange tilfælde går den sidste del af opgaveformuleringen på at diskutere og reflektere over emnet, og her får de, der ikke er så stærke i analyse og fortolkning mulighed for at vise deres evner.

Integrering af skrivning i den daglige undervisning anbefales, da der ses for mange utrænede i grønlandsk skriftlighed.

Konklusion

Der var i alt 262, der deltog i grønlandsk skriftlig eksamen på modersmålsniveauet. Karaktergennemsnittet er 4,8 mod 5,1 i sidste år. Således er der sket en lille tilbagegang.

Ud af 262 eksaminandter, er der 23, der ikke bestod eksamen, mens der er 7 der har opnået 12-tallet som er det højeste karakter.